

Тормыш ул шундый н?рс?: кеше ис?н ик?н – танышбыз, аралашабыз, бакый д?ньяга к?ч? ик?н – х?рм?тлибез, юксынабыз. Якташ язучыбыз ?ади Такташны ихтирам итеп бернич? юбилеена Казаннан татар халкыны? кабатланмас таланты - ме? кыллы к??ел иясе - шагыйр? Г?лшат Хисам кызы З?йнашева килг?н иде. Мордовиябез татарларыны? берникад?ре кич?л?рд? аны? акыллы с?зл?рен ты?лады, мо?лы тавышын ишетте, к?реп с?йл?ште, аралашты. Ист?лекл?рне я?артып ?ади Такташны? 100-еллык тантаналы б?йр?ме к?з алдына килеп басты. Мин со?гы тапкыр ис?н Г?лшат апа бел?н шунда очрашкан идем. Бу елны (2000нче елны? декабрь ае) кыш Такташны? ?с?рл?ренд? т?сле карлы, з???р салкын ?илле суык иде. Казаннан килг?н кадерле кунаклар Торбеево районы Сыркыды авылында ?ади Такташны? кендек каны тамган ?е урынына (туган йорты сакланмаган), авыл кырыена юн?лдек. Безне? бел?н Г?лшат апа З?йн?шева авырткан аяклары бел?н тир?н карны ера-ера, Такташка тез ч?геп ихтирамларга атлады. Авыл ?е урынында кунакларны сызгырып иск?н жил бел?н ?р?м?л?р ген? каршы алды. Б?лкем шул вакыт халыкны каршы алырга Такташ ?зе д? килг?ндер... Г?лшат Хисам кызы З?йнашева, халык бел?н берг?, ?ади Такташ нигезен? бер дога кыла, и?атына баш ия. Догадан торгач, Г?лшат апа мо?лы тавышы бел?н ?ади Такташ с?зл?рен? ???д?т Ф?йзи салган к?йг? “Урман кызы”ннан ?зекне ?ырлап ?иб?рде: Ниг?, ниг? сине? шаян к?зл?р К?зл?рем? болай багалар? Нинди к?чл?р, с?йл?, нинди к?чл?р Керфек очлары?нан тамалар? Нинди кеше ул Г?лшат З?йнашева диг?н сорауга ?авап итеп биографиясенн?н бернич? юл бирерг? булдым.

1928 елны? 13 январында Татарс-танны? Тукай (элекке Сарман) районы Иске Тел?нче авылында урта х?лле игенче гаил?сенд? Г?лшат Хисам кызы З?йнашева туа. Авыл халкын к?м?к ху?алыкларга к?чл?п берл?штер? чорында, 1930 елда, гаил?л?рне кулак сыйфатында авылдан с?рг?нд?, ?ти-?нил?ре, ике яшьлек Г?лшатны ?лк?нр?к башка балалары бел?н берлект? ерак юлга алып чыгарга куркып, аны к?ршед?ге Минз?л? районыны? Югары Т?керм?н авылында яш???че, ?тисе ягыннан туган апасы т?рбиясен? биреп калдыралар. Г?лшатны? бала чагы шул авылда уза, шунда ул башлангыч м?кт?пне, к?рше Ху?ам?т авылына й?реп ?идееллык м?кт?пне т?мамлай, аннары укуын Минз?л? педагогия училищесында д?вам иттер?. 1945–1949 елларда Казан д??л?т педагогия институтыны? татар теле ??м ?д?бияты б?легенд? укып, аны югары д?р???ле диплом

бел?н т?мамлап чыккач, Г.З?йнашева хезм?т юлын башлай: ??в?л берникад?р вакыт Татарстан радиокомитетында ?д?би тапшырулар м?х?ррире, аннары унбер елга якын (1952–1963) Татарстан китап н?шриятыны? матур ?д?бият б?легенд? м?х?ррир булып эшли. 1964-1965 елларда ул ян?д?н радиокомитетта - музыкаль тапшырулар м?х?ррире хезм?тенд?. 1965–1966 елларда Г.З?йнашева Татарстан язучыларыны? Матбугат йортындагы Г.Тукай исеменд?ге клуб директоры, ? 1973 елдан алып 1983 елга кад?р

Татарстан китап н?шриятыны? кадрлар б?леге инспекторы вазифаларын башкара. Шуннан со? ул профессионал язучы сыйфатында ?д?би и?ат эше бел?н ген? ш?гыльл?н?.

Г.З?йнашеваны? беренче и?ат т??-риб?л?ре - шигырьл?ре, ?ырлары, эстрада ?с?рл?ре ??м ?зешч?н драма коллективлары ?чен язган бер п?рд?ле пьесалары илленче елларны? ахырларында к?нд?лек матбугатта ??м «К??елле с?хн?», «М?кт?п с?хн?се», «Эстрада», «Клуб с?хн?се» кебек к?м?к ?ыентыкларда басылып чыгалар. Шул елларда «Рамай» исемле беренче зур к?л?мле пьесасы бик к?п халык театрлары с?хн?л?ренд? куелып у?ыш казана. 1958 елда яшь авторны? «Ты?ларсы?мы ?ырларымны» исеме бел?н лирик шигырьл?ре тупланган беренче китабы д?нья к?р?. Тулаем алганда, 1957–2005 еллар арасында авторны? т?рле ?д?би жанрларга караган ике дист?д?н артык китабы басылып чыга.

«Г?лшат ?зе ?ыр яза башлавына ?ырчы Зифа Басыйрова с?б?пче дип саный. Бер к?нне Зифа Басыйрова кереп, туйда булуын, матур к?й отып кайтуын с?йли. К?йл?п т? к?рс?т?. «Яз ?ле шу?ар бер матур шигырь», — дип, Г?лшаттан ?тен?. К?п т? ?тми, «Туй ?ыры»ны? шигъри с?зл?ре туып, ?ыр с?хн?д?н я?гырый башлай», - дип иск? ала Л?биб? Ихсанова. Бу ?ырны Мордовиябез татарлары да р?х?тл?нет ?ырлай:

Ик?? берг? утыргансыз,
Берг? булсын уегыз.
Икегез д? пар килг?нсез,
Котлы булсын туегыз.

?ыр и?ат ит? турында т?рле шагыйрьл?р т?рлеч? яза. Шагыйр? бу турыда мен? н?рс? ди: «?ыр кеше й?р?генд? туа. Кешене? барлык кичерешл?рен, барлык тойгыларын ?зенн?н кичереп, ?зен? ?ыеп алып чы?лата торган сизгер ме? кыллы к??елд? туа ?ыр». Г?лшат Хисам кызы й?зл?г?н ?ырлары бел?н халык арасында ки? популярлык казанды. Туган ?ирг? м?х?бб?т, Ватанга бирелг?нлек, халкыбыз язмышы турында кайгырту, намуслы хезм?тк? ?нд??, кешелек д?ньясы кабул итк?н югары ?хлакка чакыру - аны? ?ырларыны? т?п сыйфатлары. М?с?л?н, «Туган ягым - г?лл?р иле, г?лл?р, с?мбелл?р

иле...” Яки “Аерылмагыз, аерылмагыз, булса да с?б?пл?ре...” Тулаем алганда, шагыйр? - егермед?н артык китап авторы. 1988 елда аны? «Илле ?ыр» исемле ?ыентыгы басылып чыкты. Татар ?ыр поэзиясенд?ге зур хезм?тл?ре ?чен Г.З?йнашева Г.Тукай исеменд?ге д??л?т премиясе бел?н б?л?кл?нг?н берд?нбер хатын-кыз шагыйр? ??м 1969 елдан СССР Язучылар берлеге ?гъзасы.

Г?лшат апа З?йнашева драматургия ?лк?сенд? д? у?ышлы эшл?п кил?. Театр белгече Юныс Сафиуллин болай дип яза: «Г?лшат З?йнашева Тинчурин театры бел?н и?атташлык ит?. Ул, яшьл?рд?н ?ич калышмыйча, Тайфи бабай, ?йл?н давай», «?аным ??л т?гел си?а» диг?н халык ябырылып карый торган ?с?рл?рне куйдырды...»

Татар халкыны? кабатланмас таланты - ме? кыллы к??ел иясе - Г?лшат Хисам кызы З?йнашева 2005нче елны? беренче апреленд? Казанда вафат була.

Наил? Насырова